EKONOMIUTSKOTTETS UTLÅTANDE 28/2006 rd

Regeringens proposition om statsbudgeten för 2007

Till finansutskottet

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 15 september 2006 en proposition om statsbudgeten för 2007 (RP 122/2006 rd) till finansutskottet för beredning. I enlighet med 38 § 3 mom. i riksdagens arbetsordning kan utskottet på eget initiativ lämna utlåtande om budgetpropositionen till finansutskottet inom 30 dagar från det propositionen remitterades till finansutskottet.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- avdelningschef Taisto Turunen, ekonomidirektör Eero Murto och industriråd Sakari Immonen, handels- och industriministeriet.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Teknologi- och innovationspolitik

Anslagen under handels- och industriministeriets huvudtitel är koncentrerade på teknologi- och innovationspolitiken. De största anslagstilläggen i denna sektor går till Teknologiska utvecklingscentralen och Statens tekniska forskningscentral. Inom teknik- och innovationspolitiken har spetskompetenskluster, en omstrukturering av sektorforskningen och effektivare strategisk styrning högsta prioritet. De ökade anslagen kräver effektiv tillsyn. I det sammanhanget kommer ministeriet att utarbeta kriterier för eventuellt återkrav av stöd.

Ekonomiutskottet tillstyrker de allmänna målen för teknik- och innovationspolitiken och för ökad budgetfinansiering. Målen avspeglar också mycket väl utskottets prioriteringar i tidigare överväganden, som bättre utnyttjande av innovationer, ökad internationalisering och bättre samordning och samarbete mellan stödorganisationer.

En ökad budget bör också betyda högre ställda mål. Därför är det viktigt att verksamhetens styrning och resultat följs upp. De politiska prioriteringarna bör ge konkreta resultat. I det här sammanhanget vill utskottet speciellt lyfta fram energi- och klimatsektorn med tillhörande forskning och utveckling.

Energipolitik

Ekonomiutskottet har ingående behandlat de energipolitiska prioriteringarna i sitt betänkande (EkUB 8/2006 rd) om statsrådets energi- och klimatpolitiska redogörelse. I sin skrivelse (RSk 17/2006 rd) utifrån betänkandet förutsatte riksdagen bl.a. att regeringen ser till att energipro-

duktionen är diversifierad och i högsta mån självförsörjande och att ingen hållbar eller kostnadsmässigt lönande produktionsform får uteslutas, om den är utsläppsfri, har låga utsläpp eller är utsläppsmässigt neutral. Vidare förutsattes regeringen genom olika åtgärder främja användningen av förnybara energikällor och bättre energisparande och större energieffektivitet. Riksdagens uttalade krav var att regeringen avsätter adekvata anslag för forskning, utveckling och kommersialisering av energiteknik samt till anknytande investeringar och andra främjande åtgärder för att bl.a. målen för ökad användning av förnybar energi ska kunna nås och exporten av miljöteknik främjas.

I förklaringen till kapitel 32.60 återges de energipolitiska målen, men utskottet efterlyser ytterligare praktiska åtgärder. De största anslagsökningarna gäller genomförandet av Kyotomekanismen, som utskottet anser motiverat i sig under rådande förhållanden. Men de bidrar inte på något sätt till att utveckla Finlands energisjälvförsörjning eller energitekniken på sikt. Nödvändiga extra satsningar på detta saknas nästan helt i budgeten.

Ekonomiutskottet framhåller att budgetpropositionen till denna del inte avspeglar riksdagens enhälliga krav. Anslagsprioriteringarna avspeglar inte riksdagens uttalade krav på en bred energipalett, största möjliga självförsörjning och tydligare inriktning på förnybara energikällor. Budgetpropositionen är otillräcklig på den här punkten, anser utskottet.

Utskottet uppmärksammar vidare att forskning, utredningar och utvärderingar som utförs till stöd för beredningen av energi- och klimatpolitiken avses bli finansierade med medel under ministeriets gemensamma omkostnadsmoment 32.10.21. Tidigare utgjorde anslaget för ministeriets interna forsknings- och utredningsverksamhet ett moment för sig, men det har flyttats över till moment 32.10.21. Samtidigt har nästan hälften av anslaget blivit skuret. På motsvarande sätt har uppenbarligen också andra ministeriers anslag för utredningar i egen regi blivit skurna. Utskottet anser att budgeten försöker spara på fel ställe. De högst moderata anslag som varit avsatta till stöd för ministeriernas beslutsfattande har tjänat sitt syfte mycket väl. Den aktuella sparåtgärden inom handels- och industriministeriets område kunde användas t.ex. för att uppdatera den rikstäckande vindatlasen, som är absolut central för fortsatt utveckling av vindkraften.

Företagspolitik

Företagspolitiken har som mål att stärka företagens konkurrenskraft och verksamhetsbetingelser samt öka företagsamheten och företagstillväxten. Målen är absolut centrala för vår konkurrenskraft och sysselsättningsutveckling.

Mot den här bakgrunden vill ekonomiutskottet ta upp de allmänna prioriteringarna i statens finansiering. Anslagen för företagspolitik är bara en bråkdel av vad som föreslås bli avsatt för åtgärder mot arbetslösheten. Med extra satsningar på företagsamhet kunde man främja sysselsättningen och minska trycket på arbetskraftskostnaderna.

Konsument- och konkurrenspolitik samt skuldrådgivning

Konsument- och konkurrenspolitiken är en viktig politisk sektor för en fungerande marknad. I det här sammanhanget vill utskottet särskilt lyfta fram betydelsen av en aktiv konsumentpolitik och speciellt konsumentaspekten i beslutsfattandet. Konsumentmyndigheterna och konsumentorganisationerna för konsumenternas talan och bör få adekvata resurser för att kunna ta ställning också till aktuella frågor, typ konsumentskydd och produktsäkerhet, som går utanför de traditionella konsumentfrågorna men som berör konsumenterna.

En enskild punkt som utskottet vill ta upp är hur anslagen för ekonomisk rådgivning och skuldrådgivning har utvecklats. Trots att skuldhanteringsprogrammet är slutfört har efterfrågan på tjänster inte minskat. Antalet nya klienter har stabiliserats kring 15 000—20 000 per år. Det nuvarande anslaget räcker inte till för förebyggande insatser och människor får vänta oskäligt länge på att få komma till en skuldrådgivare. Skillnaderna i tillgången och kvaliteten på tjäns-

ter i olika delar av landet har också ökat. I budgetpropositionen föreslås att anslaget för skuldrådgivning ökas med 200 000 euro. Enligt utskottets uppfattning är ökningen helt otillräcklig. Det föreslagna totalanslaget täcker in kostnaderna för omkring 94 rådgivarårsverken, men det verkliga behovet uppskattas till nästan det dubbla. Utskottet understryker att man i ekonomin just nu kan se flera tecken på eventuell överskuldsättning, typ ytterst stora bostadslån och kraftfull marknadsföring av konsumentkrediter. Med hänsyn till de här fenomenen är det viktigt med en fullödig satsning på förebyggande åtgärder och beredskap för att riskerna eventuellt besannas.

Utlåtande

Ekonomiutskottet föreslår

att finansutskottet ska beakta det som sägs ovan.

Helsingfors den 13 oktober 2006

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Jouko Skinnari /sd
vordf. Jari Leppä /cent
medl. Sari Essayah /kd
Klaus Hellberg /sd
Esko Kiviranta /cent
Martti Korhonen /vänst
Marjaana Koskinen /sd
Seppo Lahtela /cent
Jere Lahti /saml
Sirpa Paatero /sd
Klaus Pentti /cent
Antti Rantakangas /cent
Martin Saarikangas /saml
Sari Sarkomaa /saml
Juhani Sjöblom /saml
Oras Tynkkynen /gröna
ers. Roger Jansson /sv.

Sekreterare var

utskottsråd Tuula Kulovesi.